

Téereb Dàniyeel — Ñaar-fukk ak Ñeent gi

Ubbeeku Daanel: Tukkiteg Yonent ci Jaar-jaari Asamaan ak ci Yàllaay Yàlla's Àttey

Jeff Pippenger
2023-12-29

Juróom benni ay ay waajub ci téereb Daniel dañuy teewal jaar-jaari rab gu suufe gi ci Peeñ gu tàng 13. États-Unis (rab gu suufe gi) tambalee nañu ni nguur gu juróomeel gu waxi Kàddug Yàlla ci atum 1798, ba papaat gi (rab gu géeg gi ci Peeñ gu tàng 13) jotee gaañu dee gu ngëm ci waxi yonent yi, te mu jeexal nguuram ni nguur gu juróomel gu waxi Kàddug Yàlla.

Jàngoro rabu suuf bi mooy jàngoro waxtu artu yooni attey Yàlla yi di ñew. Ci ndoorte jàngoro rabu suuf bi, atte bu seetkat bu Yàlla tàmbele; te ci jeexitalu rabu suuf bi, atte bu yëngat bu Yàlla tàmali. Artu jegenū atte bu seetkat bu Yàlla, ca ndoortela, feeñaloon na ko ndawtalub malaaka bu njëkk bi ci Peeñu xet 14, te mu agsi ca “waxtu mujj” ga ci 1798. Artu jegenū atte bu yëngat bu Yàlla, ca mujj ga, feeñal na ko ndawtali ñetti malaaka yi ci Peeñu xet 14, yu agsi ca “waxtu mujj” ga ci 1989.

Ci bépp waxtu mujj bi nekk, benn cér ci téereb Daniyel dees na ko ubbi. Ci tàmali jaar-jaaru mala suuf si, ci atum 1798, ay sàrt yu juróom-ñaareel, juróom-ñetteel ak juróom-ñeenteel yi ci Daniyel dees na leen ubbi. Sàrt yooyu dees leen fësal ni moom lañuy gis ci peeñu dexe Ulai. Ci jeexital jaar-jaaru mala suuf si, ci atum 1989, ay sàrt yu fukkeel, fukk ak bennel, ak fukk ak ñaareel yi ci Daniyel dees na leen ubbi. Sàrt yooyu dees leen fësal ni moom lañuy gis ci peeñu dexe Hiddekel. Saa su ne téereb Daniyel ubbeeku na, am na benn yoonu nattu wu am ñetti xët yu ñuy indi ci kaw maas gi doon dund ca jamono jooju.

Noonu ne ko: “Demal sa yoon, Daniel, ndaxte wax yi tēj nañu leen te muurañ nañu leen ba ca jamono ji mujj ga. Ñu bare dees na leen sellal, bañaal leen, te nattu leen; waaye ñi bon di nañu def lu bon, te kenn ci ñi bon du xam dara; waaye boroom xel yi di nañu xam.” Daniel 12:9, 10.

Jëfandikoo bu ñetti hatua yii ci natteg mi dafa sukkandiku ci jëfekaayu baat bu Ebre bu ñuy tekkii ne “dëgg,” te baat boobu dañu ko sos ci boole araf yu njëkk, yu fukk ak ñett, ak bu mujj ci alifbe Ebre bi. Baat bu Ebre boobu dafay teewlu, te dafay yor kàttanu mbindum Yàlla. Bépp dëgg gu yonent ci waxam dafa sampu ci kaw baat boobu, ni noonu itam la jëfandikoo bu ñetti hatua yii ci natteg mi nekk ci Daniel saar fukk ak ñaar. Baat boobu teewlul rekk kàttanu mbindum Yàlla, waaye itam mu ngi teewlu Yeesu Kirist, moom mi di Dëgg, te itam mooy Ki Njëkk ak Ki Mujj, ni ko araf yu njëkk ak yu mujj ci alifbe Ebre bi di teewlu.

Njàlbéenu jaar-jaaru rab suuf si, bi artu ne jëfekaayu àtte gu seetkat ga di ñew àgg ci jamono mujj ma ci 1798, malaaka bu njëkk bi ci Peeñu fukki ñent moo ko tegtal. Yëgleb malaaka bu njëkk bi ci Peeñu saar fukki ñent am na ku nekk ci ñetti jéego yi, yu di dëgg, te yu tegtal xelal gu ñetti jéego gi woon nattu ga dajale maas gi, ba malaaka bu njëkk bi agsee ci 1798.

Te gis malaaka mu bees bi ci asamaan, muy wéy di yégle xibaar bu baax bu baaxul ba fàww ci kaw ñi dëkk ci suuf si, ak xeet wu nekk, ak giir gu nekk, ak làkk wu nekk, ak mbooloo mu nekk, di wax ak baat bu kawe: “Ragal-leen Yàlla te jox ko ndam; ndax waxtu àtteem agsi na; te màggal-leen ki sàkk asamaan, ak suuf, ak géej, ak bëtu ndox yi.” Pees 14:6, 7.

Jeexital jaaru rabi suuf bi, ba waarsu ñëwug mbugal gu ñuy jëfandikoo agsi ci jamono mujj ma ci atum 1989, ñu ngi ko melal ci ñatti malaaka yi nekk ci Pexe bu Sell bi, saar ñent. Ñatti malaaka yi ci Pexe bu Sell bi, saar ñent, dañuy tegu ci ñatti jéego yu di dëgg gi, te itam ñatti malaaka yooyu dañuy tegu ci xëtal bu ñatti jéego bi, bi jànkoondeek maas mi dundoon ba malaaka bu ñatteel bi agsee ci atum 1989.

Noonu gis ma malaaka beneen buy naaw ci biir asamaan, yor xebaar bu baax bu dul jeex ngir waare ko ñi dëkk ci kaw suuf, ak xeet yépp, ak giir yépp, ak làkk yépp, ak xeet yépp, naan ak baat bu xumb: Ragal-leen Yàlla, te jox ko ndam; ndaxte waxtu àtteem agsi na; te jaamu-leen ki bind asamaan ak suuf ak géej gi ak bëti ndox yi. Noonu malaaka beneen topp ko, naan: Babbilón dafa daanu, daanu na, dëkk bu mag boobu, ndaxte moo naanloo xeet yépp biiñu biiñam, di biiñ bu meram njaaloom. Te malaaka bu ñetteel bi topp leen, naan ak baat bu xumb: Ku nekk su jaamee rab wa ak nataalam, te nangu màndargaam ci jëemam walla ci loxoom, kooku itam dina naan biiñ bu meru Yàlla, bi ñu tuur te jaxasul dara ci kaasub meram; te dees na ko mbugal ak safara ak xonq ci kanamu malaaka yu sell yi, ak ci kanamu Xar mi: te saxaaru seen mbugal dina yéeg ba fàww ak ba fàww; te amuñu noflaay guddi ak bëccëg, ñiy jaamu rab wa ak nataalam, ak ku nekk kuy nangu màndarga turam. Fii la muñu gaayi Yàlla nekk; fii la ñi sàmm ndigali Yàlla ak ngëmu Yeesu nekk. Peeñu Yowaana 14:6–12.

Téereb Danyeel mi dafa taxawu ci yennetti ñaari malaaka yi. Taxawaay boobu mooy ñetti jéego yi ci baat bu Ebrë “dégg”, te itam mooy yoonu nattu bu ñetti jéego yooyu di ànd ak moom; waaye yoonu nattu bi dafay ubbi ci wetu jaar-jaaru bindu gi ci mbirum rab wu suuf wi ci Révélation saraxle 13 (Etasini), te itam ci wetu jaar-jaaru ñaari weccam rab wu suuf wi (Républicanism ak Protestantism). Jaar-jaaru Etasini, li tàmbalee ci 1798 ba agsi ci yoonu Dibéer bu bëgg a ñëw léegi, mooy benn waxtu ci jaar-jaar yi Kàllisiya Bésub Noppalu gu Juróom-ñaareel bi nekk. Kon nag, téereb Danyeel itam am na taxawaay bi di wone jaar-jaaru Adventisme, li tàmbalee ci 1798 ba agsi ci yoonu Dibéer bu bëgg a ñëw léegi. Ci def noonu, téereb Danyeel dafay xamle benn-benn jaar-jaaru yonent yi ñu wone ci téereb Révélation, te ci loolu muy jox seede bu njëkk bi di matal ndigël bu seede bu ñaareel bi. Matug ñaari téere yi mi ngi am ak benn mbirum yonent boobu woon ci diggante Kóllëre gu Yàgg ga ak Kóllëre gu Bees ga.

“Jàngoro dund Yeesu, dee ba ak ndekkiteem, ni mu mel ne Doomu Yàlla la, maneesu ko a firndeel bu matul te kenn manula ko matal lu dul ak seede yi nekk ci Kóllëre Gu Yàgg gi. Almasi bi feeñ na ci Kóllëre Gu Yàgg gi lu leer ni mu feeñee ci Kóllëre Gu Bees gi. Benn bi di seedeel Musalkat buy ñëw, fekk beneen bi di seedeel Musalkat bu ñëw ba noppi, ci noonu la ko yonent yi waxoon. Ngir am xam-xam bu dëgg ci pexe mucc gi, war nañu xam bu baax Mbind mi ci Kóllëre Gu Yàgg gi. Mooy leer gu màggat giy jóge ca jamono yu weesu yeesaloon ci waxi yonent yi, buy wone dundug Almasi ak njàngale yi ci Kóllëre Gu Bees gi ak leerug xel ak taar. Kéemaan yu Yeesu yi di firnde ci yàllayteem; waaye firnde yi gën a doole ne mooy Fàggukat àddina si, dañuy nekk ci yonent yi nekk ci Kóllëre Gu Yàgg gi, suñu leen méngalee

ak jaar-jaaru nettali bi nekk ci Kóllëre Gu Bees gi. Yeesu waxoon Yawut ya ne: ‘Seetleen Mbind yi; ndaxte ci moom ngeen di defe ne am ngeen dund gu dul jeex, te mooy yi may seede.’ Ca jamono jooju amuloon beneen Mbind bu nekk ku dul bi ci Kóllëre Gu Yàgg gi; kon nag ndigalug Musalkat bi leer na.” Spirit of Prophecy, volume 3, 211.

“Jaar-jaay, dee, ak dekkitelu Yeesu,” dañuy takkaayu liggéeyu Kirist ci ngir nit ñi, te di seede ci ñetti jéego yu nekk; te ñetti jéego yooyu moo di “dëgg gi.” Baatu Ebrë bu ñuy wax “dëgg” dafay tegtal Yeesu, mi nekk Ki jëkk ak Ki mujj, tambali ak jeexital, Alfa ak Omega; te baat boobu sax dafa boole araf yu jëkk ak yu mujj, yu tegtal benn mbir mi, ndaxte ni mu nekk Alfa ak Omega, Yeesu day wone mujju benn mbir ak tambalib benn mbir. Dundu Kirist, deeëm, ak dekkiteem mooy dëgg, ndaxte, ci yeneen mbir it, ñu ngi leen tegtale ci ñetti jéego; te jéego bu jëkk ak bu mujj ñoom ñaar ñoo di “dund,” ndaxte “dund” ak “dekkite” ñoom ñaar ñoo di “dund.” Araf bi ci digg baat bu Ebrë boobu mooy araf bu fukk ak ñett ci alfabee bi, te fukk ak ñett mooy misaalu fippu; te dee Kirist am na ndax fippug Seytaane ak doomi Aadama, ñi bokkoon ak moom ci fippu googu.

Xam-xamu Palat gu Yeesu Kirist ci téereb Palat bi dañuy ubbi ko lu jiitu jeexital ngénéelug nit, te benn ci yi gën a am solo ci dëgg yi ñu ubbi ci jamono jooju mooy ne Kirist mooy “dëgg gi,” Alfa ak Omega, miy teg baatam bu mucc te sell ni Alfa ak Omega ci kaw dëgg yi Mu santaane ñu nekk ci Kàddugam. Bi Jigéen White bindee ne, “Jaar-jaari dund, dee ak dekkiwaatug Yeesu, ni moomee Doom Yàlla, mēnuñu koo wone ba mat sëkk te amul seede si nekk ci Kóllëreg Yàlla gu Yàgg ga. Kirist feeñ na ci Kóllëreg Yàlla gu Yàgg ga ba leer ni ci bu Bees bi,” mooy dëggalal, ñi di gis, ne yégleb ñetti malaaka yi ci Palat saar 14 bi (yi tabaxoo itam ci ñetti jéego yu mel ni “dund, dee ak dekkiwaat”), “mēnuñu koo wone ba mat sëkk te amul seede si nekk” ci téereb Daniel.

Moom itam di wone ne tééréb Danyel di seede ci ab Babilon buy ñëw, te itam tééréb Peeñ mi di seede ci ab Babilon bu ñëw ba noppi ni ko tééréb Danyel waxoon. Te itam, jëfandikoo gi di wone ne, “ngir am dëgg-dëgg ci” tééréb Peeñ mi, war nañu “xam bu baax lool” tééréb Danyel, ndaxte “mooy leer gu tedd gi” jóge ci tééréb Danyel “giy feeñal dundug Kirist ak njàngalem” tééréb Peeñ mi “ak leer ak rafet.”

Ay waxam itam ne itam ngir won ne “kéemaani Yeesu yi” ci téereb Peeñ gi dañuy tegu ci ni “muy firndeel bu wér buy wone ne mooy Yàlla; waaye firnde yi gën a dëgg ne mooy Musalkat àddina bi dañu leen gis” su ñu “mēngalee yégle yi nekk ci téereb Daniyel ak jaar-jaari bind yi ci téereb Peeñ gi.” Te itam manees na xam ne bi “Yeesu waxee Yawut ya ne: ‘Seetleen Mbind mi; ndaxte ci moom ngeen yaakaar ne am ngeen dund gu dul jeex, te mooy seedeel sama mbir,’” kon ci Yawut yu xel teew tey, téereb Daniyel mooy li seedeel Peeñug Yeesu Kirist, te peeñ gu ubbee waxtu wu jëm ci tëjjaay jàppale ba noppi, foofa la dund gu dul jeex nekk.

Téereb Daniel di wonee dëgg-dëgg yu yoonent yi, yi matal ci téereb Peeñug Yàlla. Ñu sos ko ci ñetti jéego yu baatub Ebrë “dëgg” di tegtal, te moo tax téere bi boppam di ndégalal maas mi ci jamono ji ñiy ubbi te xamal dëgg yii. Yeesu moom ci boppam, ni Alfa ak Omega, ñu koo fësal bu baax ci wax yu njëkk ya ak ci waaju njëkk wa ci téereb Peeñug Yàlla. Mbind yi itam wone nañu ne Daniel saar bu njëkk am na benn tabax yoonent ak melokaan yu niroo ak yégleb malaaka bu njëkk bi nekk ci Peeñug Yàlla saar fukki ak ñeent.

Bataaxal bu njëkk bu malaaka bi ak saa su njëkk ci téereb Daniel, ñoom ñaar ñépp dañuy xamle yoonu natt gu am ñetti jëf yu toftalu, te mooy màndargay Alpha ak Omega. Sàmbub saa si tàmbalee ak Babilon buy not Yuda gu dëgg, te téere bi di yóbbu ba ca xeex bu mujj bi nekk diggante Babilon ak Yuda, ni ko ñetti aaya yu mujj yi ci saa su fukk ak benn ci Daniel tektalee. Ci aaya yooyu, Babilon bu xel mooñnee ci Yuda bu xel, noonu itam la Michael di taxaw, te waxtu jébbalu nit ñi tēj. Aaya yooyu dañuy tektal jeexital jaar-jaaru yonent bi ci xareb diggante Babilon ak Yuda. Ci aaya yooyu lañuy wone ni ñu fajee gaañu gu rey gi.

Ay kàddu yi di wax ne njuuram bu bon bi wér nañu tàmbalee ak aaya ñeent-fukk ci Daniel benn-fukk ak benn, te moo tàmbalee ak wax yi ne: “Te ci jamono ji mujj gi.” “Jamono ji mujj gi” ci aaya bii dafay tektal atum 1798, ba nga xam ne ci moom lañu jox papauté bi njuuram bu bon bi. Noonu aaya yaa ngi nettali naka lañu wéreel njuuram bu bon bi, bi papauté bi di not, jëkk sa noon, buur bu bëj-saalum (Soviet Union), ñaareel sa àndandoo, réew mi tedd bi (United States), ak ñetteel sa neewal, Misra (United Nations). Ci aaya ñeent-fukk ak juróom, papauté bi (buur bu bëj-gànnar bi) dikk na ci jeexitam, te kenn du ko dimbali. Nettali wi ci wéreeku njuuram bu bon bu papauté bi ci aaya yaa ngi tàmbalee ak ngállug papauté bi ci 1798, te muy jeex ak yéeg ak dàgge gu mujj gu papauté bi. Aaya yi nekk diggante ubiteg xel wi ak tējig xel wi di rañnee ngállug ndeyjoor gi ci digg ba.

Baati Ebraik bi ñuy wax ne “degg” (truth) sos na ko ci boole benn-baat bu jëkk bi, benn-baat bu fukki ñett bi ak benn-baat bu mujj bi ci alifbe Ebraik bi. Fukk ak ñett mooy lim buy fekk ndëb, ak jaar-jaaru nettali gi nekk diggante biir diggante jëkk ak mujj. Ci mujjal kaadug wax ci téereb Danyeel, xare bi ñuy tegtal ci aay yi njëkk ci téere bi, moom lañuy delloo tegtal. Aay yooyu di ubbi xaaj wi njëkk, fa lanu gis yoonu nattu gu ñetti jéego yi, mooy degg gi. Gannaaw ga, ci mujjal kaadug wax ga, lanu gis noonu itam ñetti jéego yooyu, ndaxte mu tàmbalee ak buum gu njëkk gu paapauté bi te mu jeex ak buum gu mujj gu paapauté bi, te ci diggam la ndëb bu fan yi mujj yi tējje.

Ci biir juróom-benn benni ay aaya yu mujj yooyu ci saaru fukki benn ci téere Daniel, am na fa benn seede bu ñaareel buy dëggal dëgg gi, ndaxte jëfandikookat ju jëkk ju papas bi war a daan (buur bu bëj-saalum) mooy misaal bu kàttanu njaay mi, ni ko doxale it jëfandikookat ju mujj ci ñetti kàttan yu geografik yi (Misra). Noot gi ci ñetti jéego yi ngir gaañu, li waroon a am ngir gaañu ga dee ba noppi wéral, dafay tàmbalee ak buur bu bëj-saalum mi, mi doon misaal bu kàttanu njaay mu ateséism, te kàttan gu mujj gi ci ñett yi, gu Misra di tektal, mooy misaal bu bibil bu gën a mag ngir ateséism bi ñu boole ak njaay mi. Ci dëgg-dëgg, baat bi ñu tekki ne “bëj-saalum” ci aaya ñeent-fukk bi ci xaaj boobu mooy “negeb,” te yenn saa yi ñu koy tekki ne Misra. Ñetti tere yi jàngale nañu màndargay dëgg, ndaxte tere bi jëkk mooy tere bi mujj. Kàttan gi ci diggante bi mooy suuf su tedd si (Etazini). Etazini mooy fu ñu indi ndëngëli yoonu dibeer, te misaalu Etazini ba mu tàmbalee mooy fukk ak ñett koloni.

Màndargay Alfa ak Omega dafa fees ci téereb Daniel, te moo di seede si, buñu ko boole ak téereb Peeñu gi, di sampu Yeesu Kirist mooy Yàlla. Ci mbirum Daniel saar fukki ñaar, ak yoonu nattu bu ñetti jéego yi am ci maas gi ñuy ubbi téere bi; bañ a nangu kàddug peeñug melokaanu téereb Daniel, mooy bokk ci ñi ñuy rëkkale ni ñooy ña bon ña. Ci mbirum Peeñu saar fukki ñeent, bañ a nangu kàddug peeñug melokaanu téereb Daniel, mooy bokk ci ñi ñuy rëkkale ni ñoo di jaamu rab

wa ak nataalamam.

Téereb Révélasyon bi moom dafa wone ne lu jiitu bëj-gën a jeex, Révélasyonu Yeesu Kirist bi dees na ko ubbi, te Révélasyonu Yeesu Kirist bi itam dafay boole ubbiwaayu melokaanu téereb Daniyel bi.

«Nit ñu teral ko ak yebal yi aju ci nguur, te ak kumpay yi aju ci réew yu yor sañ-sañ bu yaatu ci àddina, Daniel itam Yàlla teral na ko ni ndawam, te jox na ko ay révélation yu bare ci kumpay yi aju ci jamono yi di ñëw. Kàdduy waxu yëngëlam yu yéeme yi, ni mu leen bindee ci saar yi 7 ba 12 ci téere bi yor turam, saxul a nekk lu xamle bu mat sax ci yonent bi boppam; waaye bala liggéeyu dundam tëj, joxeefu na ko dëggal gu barkeel ne “ci mujjug fan yi” — ci jamono ju mujju ci jaar-jaari mboolem taariixu àddina sii — dina dellu jot ndigal ngir taxawaat ci wàllam ak ci bérabam. Kenn mayu ko woon mu xam lépp li Yàlla feeñaloon ci pexe bu Yàlla. “Tëjël kàddu yi, te taal téere bi,” noonu lañu ko digle woon ci mbind mi aju ci waxu yëngëlam; yooyu dafa wara nekk yuñ taal “ba ci jamonoy mujj.” “Demal sa yoon, Daniel,” malaaka mi delluati ko digal ndaw bu takku bu Yàlla ne, “ndaxte kàddu yi tëj nañu leen te taal nañu leen ba ci jamonoy mujj.... Yaw nag, demal sa yoon ba ci mujj; ndaxte dinga noppalu, te taxaw ci sa wàll ci mujjug fan yi.” Daniel 12:4, 9, 13.»

“Bi nu jëggee ci mujju jaar-jaaru àddina sii, yëgle yi ñu bind ci téereb Dañeel dañuy soxla sunu xam-xam bu am solo, ndaxte ñu jëm ci jamono ji nu nekk tey. War nañu boole ak ñoom itam njàngale yi nekk ci mujjug téereb Kóllère Gu Bees gi ci Mbind mi Sell mi. Seytaane dafa yóbbu ñu bare ba ñu gëm ne wàllu yëgle yi nekk ci mbind mi Dañeel ak Yuwaana miy wax waxi peeñu yi maneesu leen a dégg. Waaye digeb ga leer na ne barke bu weesu dina ànd ak njàngum yëgle yii. ‘Boroom xel yi dinañu dégg’ (xët 10), loolu waxees na ko ci ay gis-gis yu Dañeel, yi waroon a ubbeeku ci fan yu mujj ya; te ci Peeñ mi Almasi bi jox ay jaamam Yuwaana ngir gindi askanu Yàlla ci jamono yépp jaare ci at yu bare yi, dige bi mooy: ‘Ku bind bi barkeel na ko, te ñi déglu kàdduy yëgle bii, te sàmm li ci biir am mbind, barkeel na leen.’ Peeñu 1:3.” Yonent yi ak Buur yi, 547.

Wax ci jamono yi di ñëw ngir jamonoy moom ak ay atam, Sœur White wax na ne, “bi nuy jegesi mujju jaar-jaari àddina sii”, “ñi xam-xam yi dinañu xam,” ne “kàddu-jàkkaarlu yi ñu bind ci Daniel dañuy soxla sunu càmbaar bu bees, ndaxte dañuy jëm ci dëgg-dëgg ci jamono ji nuy dund.” “Yàlla ubbi na mbirum kumpay jamono yu bari yu di ñëw. Kàddu-jàkkaarloom yu yéeme yi, ni ñu leen bindee ci ay sàrtt 7 ba 12 ci téere bi yor turam,” dañu “war a suuxat ci fan yu mujj yi.”

Bu téereb Daniel bi suulul, dafay jur benn jëfandikoo sellal bu am ñetti jéego, buy natt maas gi dund baataay ba Gaynde gi joge ci xeetu Yuda jox téereb Daniel ay nitam. Ci Peeñu 10, Sœur White xibaaral na nu ne malaaka mi wàccoon nekkoon “du kenn ku gënul Yeesu Kirist.” Ci Peeñu 10, malaaka mi dafa amoon ci loxoom ab téere bu ndaw bu ubbeek, bi Yaxya santoon ngir mu jël ko lekk. Téere boobu Gaynde gi joge ci xeetu Yuda dafa ko suulul, te moom du kenn ku gënul Yeesu Kirist; moo tax téere bu ndaw bi Yaxya santoon ngir mu lekk moo doon téereb Daniel bu ndaw bi.

“Liyoon bu nekk ci giir Yuda mo daldi ubbi téere bi, te jox Yowaana xam-xamu li war a am ci fan yu mujj yii.

“Danyel taxawoon na ci sa bopp ngir yégle seedeem, miñ ko woon ba ci jamono ji mujje, bi bëgg a yéglee ci sunu àddina yégleb malaaka bu jëkk bi. Yëf yii am nañu solo bu dul jeex ci fan yii mujj yii; waaye biñu waxee ne, ‘ñu bare dinañu laabaliku, set wecc, te nattu leen,’ ‘ñi bon ñi dinañu def lu bon: te kenn ci ñu bon ñi du ko xam.’ Lii dëgg la bu baax. Bàkkaar mooy jáll yoonu Yàlla; te ñiy bañ a nangu leer gi jëm ci yoonu Yàlla, duñu xam yégleb malaaka bu jëkk bi, ak bu ñaareel bi, ak bu ñetteel bi. Téereb Danyel ubbees na ci peeñug Yowaana, te muy yóbbu nu ba ci xew-xew yu mujj yi ci nettali àddina sii.”

“Ndax sunuy bokk diine dinañu fàttaliku ne nu ngi dund ci biir nguy coxor yu fan yu mujj ya? Jàngleen Peeñ mi ci lëkkaloo ak Daniel. Jàngleen yëf yooyu.” Testimonies to Ministers, 115.

Bañ a weddi giirug yoonu tegteg téereb Daniel, mi ñuy ubbi léegi, mooy nekk ci ñi ñuy ràññee ni ay ñaaw. Juroom-benni sar yi njëkk ci Daniel dañuy samp tegtegu waxu Yàlla gu yégle nekk ci taarixu waxu Yàlla bu Adventisme, rab wu suuf si, juróom-ñaar-fukki at yu misaal yi ci Esayi saar ñaar-fukk ak ñett, ñaari geñ yi ci Protestantisma ak Republicanisme, taarixu waxu Yàlla bu malaaka bi njëkk ak ñaareel bi, ak taarixu yennéentu ñetti malaaka yi. Juroom-benni sar yi mujj ci Daniel dañuy wone yeneeni bataaxali waxu Yàlla yi ñuy ubbi ci njàlbéen ak mujju mboolem taarix yi ñu waxoon ci kaw.

Saare bu njëkk ci Daniel mooy jaar-jaaru yëngu-yëngu malaaka bu njëkk bi, ci njàlbéenug jaar-jaaru rab wu suuf wi. Saare yi njëkk ba ñetteel di jaar-jaaru yëngu-yëngu malaaka bu ñetteel bi, ci njeexitalug jaar-jaaru rab wu suuf wi. Saar bi ñetteel war nañu koo jekkale ak saar bi njëkk, ni njàlbéen; te saare yi juróoméenteel ak juróombeneel, war nañu leen a jekkale ak saare yi njëkk ba ñetteel, ni njeexital. Yokkuteg xam-xam gi ñu tekki ci saare yi juróomñaareel, juróomñetteel ak juróombenteel, war nañu koo jekkale ak saar bi njëkk, ni jaar-jaaru njàlbéen. Yokkuteg xam-xam gi ñu tekki ci saare yi fukkeel, fukkel ak benn ak fukk ak ñaar, war nañu koo jekkale ak saare yi njëkk ba ñetteel, ni jaar-jaaru njeexital.

Xët ak xët, jëfandikoo bii mooy wone ne jaar-jaaru ndoorte gi ci juróom-benn rabi suuf bi mooy ay sarax 1, 4, 7, 8 ak 9. Jëfandikoo gi itam mooy wone ne jaar-jaaru mujj gi ci juróom-benn rabi suuf bi mooy ay sarax 1 ba 3, sarax 5, 6 ak 10 ba 12. Noonu nag, téereb Daniel dañu ko tëral ne mooy ndeyjoor ak mujjug juróom-benn rabi suuf bi.

Ndono buy mala suuf ci kaw mi nag, manees na ko xàm ne mooy Daniyel saar buy njëkk, ndaxte saar bu ñeenteel bi, war na jaar ci kaw saar bu njëkk bi (rëdd ci kaw rëdd). Itam saar yu juróom-ñaareel, juróom-ñetteel ak juróom-ñenteel yi, war nañoo jaar ci kaw saar bu njëkk bi. Kon nag, ndono jaar-jaaru mala suuf ci kaw mi, Daniyel saar buy njëkk moo ko tegtal.

Noonu itam, ak jeexital rab suuf bi. Jeexital jaar-jaaru rab suuf bi ñu ko tegtal ci saar yi njëkk ba ñetteel, te saar yi juróomeel, juroomeel-benn, fukkeel, fukki-benn ak fukki-ñaareel dañuy dal ci kaw ñetti saar yu njëkk ya (rëdd ci kaw rëdd), ba taxna jeexital jaar-jaaru rab suuf bi ñu koy tegtal ci ñetti saar yu njëkk yi ci Daniel.

Saar bi njëkk mooy tambali bi, te gannaaw loolu saar bi njëkk ba ñetteel di jëfandikoo ngir tegtal mujj gi; te melokaanu njëkk ak ñatt yi di won ne melokaanu waxu yonent yi ci téereb Daniel, mu mel ni melokaanu waxu yonent yi ci ñetti malaaka yi nekk ci Apocalips 14. Foofa, ni ko mel ci

Daniel, malaaka bi njëkk di tegtal ab jaar-jaar bu boppam, waaye itam mooy benn cér ci ñetti cér yi ci jaar-jaaru ñetti malaaka yi. Ci benn waxtu, ni xam-xam bii di firndeel di fésal booleb ñatt ak benn, noonu itam mooy melokaanu baatu Ebrë “dëgg,” mi tegtalul rekk Kirist ak dooley bind gu Yàlla, waaye itam ab xelmu nattu ak sellal gu am ñetti jéego, gi ñu tegtal ci Daniel saar bi njëkk, te gannaaw loolu baat bi dellusiwaat ci Daniel saar yi njëkk ba ñetteel.

Yeesu, mi di dëgg, mooy itam Ki jëkk te mujj, te ci loolu, jaar-jaaru yëngu-yëngu malaaka bu jëkk bi dellu na ba ci benn araf ci jaar-jaaru ñetti malaaka yi; moo tax ci waxu yonent, ñu man na teg ñetti xaaj yu jëkk yi ci téereb Daniyel ci kow xaaj bu njëkk bu Daniyel, ndaxte tambali gi dafa feeñal sangub mujj gi. Kon téereb Daniyel div na “téere bu tuuti bi” nekk ci loxob malaaka bi, ndaxte “téere bu tuuti bi” bu Daniyel manees na ko feeñal bu baax yépp ci xaaj bu njëkk bu Daniyel.

Dinanu sunu gëstu ci téereb Daniel ci mbind mi di ñëw.

“Ci bi nekkoon ci ñi ay jawriñ yi doon seet ngir matal ndigal yi nekk ci yoonub buur bi, am nañu woon Daniel ak xaritam yi. Ba ñu ko waxee ne, ni ko yoon bi santaane, moom itam war na dee, Daniel, ‘ak pexe ak xel mu rafet,’ laaj Arioch, njiitul wottukati buur bi ne: ‘Lu tax ndigal li joge ci buur bi di gaaw lool?’ Arioch nettali ko mbirum jàq-jàqam buur bi ci kaw géntam gu doy waar, ak ni mu mënul a gis ndimmal ci ña mu daan wéer ba noppi ci moom ñoom. Bi Daniel déggée loolu, jàpp bakkanam ci loxoom, ñëw ci kanamu buur bi te ñaan ko mu ko may waxtu, ngir mu man a ñaan Yàllam mu xamal ko gént gi ak firndeem.”

«Bu ñaan, buur bi nangu ko. “Noonu Daniyel dem ca këräm, xamal mbir mi Hananiya, Mishayel ak Asariya, ay àndandoom.” Benn yoon ñoom ñépp seet xel mu Leer gi ak Xam-xam gi jóge. Seen ngëm dafa dëgër ndaxte dañoo xam bu baax ne Yàlla moo leen teg fa ñu nekk, ne dañoo def liggéeyam te di matale la war ci yëfandikoo. Ci jamono yu jaxasoo ak yu metti, daan nañu bëgg ci Moom ngir gindee ak aar, te Moom won na ne ndimbal la bu sax te jege. Léegi, ak suufel xol, jébbalu nañu seen boppaati ci Àttekatub suuf si, di ko ñaan ak itam ne na leen may musal ci seen waxtu bii ñu soxla lool. Te seen ñaan nekkul lu neen. Yàlla bi ñu teraaloona, léegi teraal na leen. Xelum Boroom bi daldi desc ci seen kaw, te ci Daniyel, “ci peeñu guddi,” buur ba géntu ak li mu tekki feeñu na ko.»

“Jëf jëkk yi Danyel def mooy sant Yàlla ngir peeñug li mu ko jox. «Na turu Yàlla barkeel ba fàww ak ba fàww,» la wax ak kàttan; «ndax xam-xam ak doole moom lañu: mooy sopp soppi jamono yi ak saa yi: mooy dindi buur yi, te mooy teg buur yi: mooy jox xam-xam boroom xam-xam yi, ak xam-kàttan ñi xam déggoo; mooy feeñal mbir yu xóot te kumpa: xam na li nekk ci lëndëm gi, te leer gi dëkk ak moom. Maa ngi lay sant, maa ngi lay màggal, yaw Yàllay samay baay, mi maye ma xam-xam ak doole, te xamal ma léegi li nu la ñaanoon: ndax léegi xamal nga nu mbiru buur bi.»” Prophets and Kings, 493, 494.